

Oficina de fertilització i tractament de dejeccions ramaderes

Full informatiu

Pla per a la millora de la fertilització agrària a La Catalunya Central

Número 12, setembre 2015

El purí porcí i l'estalvi en la fertilització

Els adobs orgànics contenen quantitats importants de **nitrogen (N)**, **fòsfor (P₂O₅)** i **potassi (K₂O)**. Molts agricultors els utilitzen en el seu pla d'adobatge, però desconeixen realment quina quantitat de nutrients apliquen, la qual cosa dificulta la valoració agronòmica i econòmica de l'aplicació.

El contingut de nutrients d'aquests productes és molt variable i depèn del maneig de cada explotació.

Per a conèixer la riquesa d'un producte orgànic es recomana realitzar anàlisis, tot i que pel cas del purí també existeixen eines de caracterització *in situ* com el conductímetre.

Equivalència econòmica del purí porcí

Molts agricultors es pregunten quin cost té una aplicació de purí, si és més rendible aplicar purí o aplicar adobs minerals... A continuació es fa una estimació econòmica d'una cisterna de purí per diferents sistemes productius.

El preu del purí (€/m³) és el valor que tindria aquest si es paguessin els nutrients que conté al preu dels adobs minerals simples. El cost d'aquests pot ser molt variable, però considerant un valor mitjà per kg de nutrient en adobs minerals simples d'1,2 €/kg de N, 1,4 €/kg de P₂O₅ i 1,3 €/kg de K₂O, s'obtenen els valors de la següent taula.

Exemple. En el cas del purí porcí d'engreix:

- Nitrogen: 5,7 kg/m³ * 1,2 €/kg ≈ 7 €/m³
- Fòsfor: 3,6 kg/m³ * 1,4 €/kg ≈ 5 €/m³
- Potassi: 4,2 kg/m³ * 1,3 €/kg ≈ 5 €/m³

Sumatori de tots els nutrients ≈ 17 €/m³

El valor del m³ de purí porcí pot arribar als 17 €. Per tant, els nutrients que s'aporten amb una cisterna de 20 m³ de purí porcí poden tenir un valor superior a:

300 €/cisterna

Sistema productiu	Kg N/m ³	Kg P ₂ O ₅ /m ³	Kg K ₂ O/m ³	€/m ³	€/cisterna de 20 m ³
Engreix	5,7	3,6	4,2	17	340
Reproductora	2,9	2,1	1,8	9	180
Garrins (6-20 kg)	3,4	2,6	1,7	10	200
Cicle tancat	3,4	2,4	2,5	11	220

* Valors mitjans (Font: Taula orientativa del contingut de nutrients d'alguns adobs orgànics. DARP. 2013).

En un estudi dut a terme per l'Oficina de fertilització s'ha comprovat com és de variable la riquesa d'un purí porcí encara que procedeixi del mateix sistema productiu. Un exemple dels resultats d'aquestes lectures es mostren en la següent taula, on es pot veure com tres mostres del mateix sistema productiu difereixen considerablement en la riquesa de nutrients, fet que provoca que el valor econòmic per m³ i per cisterna sigui molt diferent.

Sistema productiu	Kg N/m ³	Kg P ₂ O ₅ /m ³ *	Kg K ₂ O/m ³	€/m ³	€/cisterna de 20 m ³
Engreix	5,3	3,2	4,1	16	320
Engreix	8,7	3,2	7,1	24	480
Engreix	6,9	3,2	5,5	20	400

* Valors mitjans

En aquest cas, 1 m³ de purí porcí d'engreix pot arribar a tenir un valor de 24 €, per tant, una cisterna de 20 m³ de purí porcí d'engreix tindria un valor de **480 €**

Exemple d'avaluació econòmica

Molts cops és difícil comparar el cost de la fertilització mineral amb l'orgànica, ja que no es sap quantificar econòmicament els nutrients que s'aporten amb aquesta darrera.

Partint dels valors mitjans de nutrients de purí porcí (DARP, 2013) s'ha elaborat la següent taula on es mostra les unitats fertilitzants (UF) que s'aporten amb una cisterna de 20 m³.

En els següents exemples, s'ha calculat el cost que tindrien les diferents estratègies de fertilització en funció del cultiu.

Nutrients que es poden aportar (kg UF/ha)			
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O
Engreix	114	72	84
Cicle tancat	68	48	50
Reproductora	58	42	36

EXEMPLE 1	 Per la producció de 4.500 kg ordi/ha es vol aplicar 100 kg N/ha 60 kg P ₂ O ₅ /ha 100 kg K ₂ O/ha	Estratègia	Observació	Cost (€/ha)
		Purí porcí engreix + suplement de potassi	1 cisterna/ha + mineral	93
		Purí porcí cicle tancat	2 cisternes/ha	120
		Adobs minerals simples	-	346
		Adob mineral complex	700 kg (15-10-15)	244

EXEMPLE 2	 Per la producció de 7.000 kg blat/ha es vol aplicar 150 kg N/ha 80 kg P ₂ O ₅ /ha 120 kg K ₂ O/ha	Estratègia	Observació	Cost (€/ha)
		Purí porcí engreix	1,5 cisternes	90
		Purí cicle tancat	2,5 cisternes/ha	150
		Adobs minerals simples	-	460
		Adob mineral complex	1.000 kg (15-10-15)	343

EXEMPLE 3	 Per la producció de 15.000 kg panís/ha es vol aplicar 200 kg N/ha 100 kg P ₂ O ₅ /ha 200 kg K ₂ O/ha	Estratègia	Observació	Cost (€/ha)
		Purí engreix (170 kg N/ha) + mineral	1,5 cisternes + aplicació mineral	233
		Purí cicle tancat (170 kg N/ha) + mineral	2,5 cisternes/ha + aplicació mineral	296
		Adobs minerals simples	-	652
		Adob mineral complex	1.300 kg (15-10-15)	442

Si es compara el cost (€/ha) de cada estratègia per un mateix cultiu, l'opció més econòmica sempre és l'aplicació d'adob orgànic

NOTA: En el cas de l'aplicació de purí, no s'ha comptabilitzat el preu dels nutrients que s'aporten, només s'ha considerat un cost d'aplicació de 60 €/cisterna. En el cas de les aplicacions amb adob mineral s'ha considerat un cost d'aplicació de 12 €/ha.

En algun cas, s'han comptabilitzat aportacions de potassi per complementar el purí porcí. L'aplicació d'aquest nutrient no és necessària cada any, sinó cada 3 – 4 anys i en funció del maneig de la parcel·la.

En cap cas, la quantitat de nutrients que es vol aplicar a cada cultiu, són les necessitats d'aquests per assolir la producció de l'exemple. Segons la normativa (Decret 136/2009) el límit màxim de nitrogen orgànic a aplicar en zones vulnerables és de 170 kg/ha i any.

Aquest full informatiu ha estat redactat per Jordi Tugues, Elena Puigpinós, Gemma Murillo, Núria Canut i Albert Piñol en col·laboració amb els tècnics de les entitats que integren el Pla per a la millora de la fertilització agrària a Catalunya Central

Per a qualsevol CONSULTA RELACIONADA amb el CONTINGUT d'AQUEST FULL poseu-vos en contacte amb **Jordi Tugues** – jordi.tugues@gencat.cat
Servi de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària (DARP) Telèfon: 973 22 08 68 e-mail: fertilitzacio.daam@gencat.cat
Aquest full EL PODEU TROBAR al web: www.gencat.cat/agricultura/fertilitzacio i a www.ruralcat.net/web/guest/oficina-de-fertilitzacio

